

Asia: VN/13115/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta (hallintoedustusta koskevat säännökset)

Tiedot lausunnonantajasta

Napsauta ja lisää otsikko valintakyselyyn

Työntekijäorganisaatio

Yleiset huomiot esitysehdotuksesta

Huomiot

Suomen Merimies-Unioni SMU ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi yhteistoimintalain 2 §:n 5 luvun muuttamisesta.

Merimies-Unioni yhtyy Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK:n jättämässä, hanketta koskevassa eriävässä mielipiteessään esille nostamiin huomioihin. Merimies-Unioni haluaa lisäksi lausunnollaan tuoda esiin seuraavia seikkoja esityksestä.

Hallituksen esityksessä esitetään yhteistoimintalain soveltamisalaa muutettavaksi siten, että henkilöstön hallintoedustaja tulee vaadittaessa valita yritykseen, jossa säännöllisesti työskentelee vähintään 100 työntekijää. Merimies-Unioni katsoo suuntauksen olevan oikeasuuntainen, mutta riittämätön.

Muissa pohjoismaissa soveltamisala on huomattavasti laajempi ja henkilöstön edustaja voidaan vaatia valittavaksi jo henkilömäärän ollessa 25–35 työntekijää kun taas lausunnon kohteena olevassa esityksessä raja on huomattavasti korkeampi ilman, että yhteisestä pohjoismaisesta linjasta poikkeamiselle olisi esitetty perusteltua syytä. Katsomme, että oikeus henkilöstön hallintoedustukseen tulee säätää myös Suomessa samoin kuin muissa pohjoismaissa on säädetty.

Merimies-Unionin kanta on, että soveltamisalaa tulee arvioida uudelleen ja soveltamisalaa säädettäessä on seurattava muiden pohjoismaiden toteuttamaa linjaa.

Hallituksen esityksen 30 §:n perustelu ohjaa voimakkaasti sitä, mihin toimitukseen yrityksen henkilöstön hallintoedustaja tulee valituksi. Sisällöllään pykälän perustelut ohjaavat hallintoedustajan valintaa käytännössä yrityksen johtoryhmään, perustelutekstien taustoittaessa ainoastaan johtoryhmän tehtäviä ja jättäessä hallituksen roolin ja tehtävät käsittelemättä. Johtoryhmä ja sen tehtävien määrittelyt ovat yrityksen hallituksen tekemien päätösten varassa. Yrityksen johtoryhmä ei ole yrityksen virallinen toimielin, sen tehtäviä ei ole määritelty lainsäädännössä ja näin ollen henkilöstön hallintoedustajan sijoittaminen sinne vesittää hallintoedustajan tarkoituksen lisäksi vuorovaikutusta henkilöstön ja yrityksen välillä.

Henkilöstön hallintoedustajalle on mahdollistettava pääsy yrityksen tosiasialliseen päätösvaltaan käyttävään toimitukseen, jossa käsitellään tärkeitä liiketoimintaa, taloutta ja henkilöstön asemaa koskevia kysymyksiä. Ainoa tällainen virallinen toimielin on yrityksen hallitus.

Merimies-Unionin kanta on, että ehdotukseen tulee lisätä ehdot, joilla ohjataan henkilöstön hallintoedustus sellaiseen yhtiön toimitukseen, jossa hallintoedustajalla on tosiasialliset vaikutusmahdollisuudet yhtiön päätöksentekoon osallistumiseen.

Merimies-Unioni katsoo myös, että seuraamusjärjestelmää tulee vahvistaa henkilöstön oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi tilanteissa, joissa työnantaja laiminlyö hallintoedustuksen tarkoituksenmukaisen järjestämisen.

HE-luonnoksen yleisperustelut

Huomiot

-

Huomiot

-

2 § - Soveltamisala

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

29 § - Henkilöstön hallintoedustus

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

30 § - Henkilöstön hallintoedustuksen järjestäminen

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

31 § - Henkilöstön hallintoedustuksen poikkeukset

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

34 § - Henkilöstön hallintoedustajan oikeudet, velvollisuudet ja vastuut

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

Lain voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Huomiot pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

Muut mahdolliset huomiot

Huomiot

-

Alatalo Joachim
Suomen Merimies-Unioni SMU ry